

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๔/๒๕๖๔

วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { นางสาวปทุมพร จ้ายหนองบัว ผู้ร้อง
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวปทุมพร จ้ายหนองบัว (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวปทุมพร จ้ายหนองบัว (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพจากการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ถูกร้อง) มีมติชี้มูลความผิดตามรายงานและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง คดีหมายเลขดำที่ ๘๒-๑-๐๓๗/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๐๔๗-๑-๕๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ กล่าวหาว่าผู้ร้องในฐานะกรรมการกำหนดราคากลางตามโครงการจ้างเหมาเอกชนจัดการมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เป็นผู้เสนอปริมาณงานเก็บขนมูลฝอยและงานกำจัดมูลฝอยจำนวน ๓๐ ต้นต่อวัน สูงเกินจริงเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรงและเป็นผู้มีส่วนในการกระทำความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงและดำเนินคดีอาญาต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งรายงานและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ถูกร้องไม่ได้ไต่สวนหรือสอบสวนคณะกรรมการพิจารณาข้อกำหนดงานสำหรับการให้เอกชนจัดการมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ซึ่งมีหน้าที่โดยตรง

ในการกำหนดปริมาณงานเก็บขนมูลฝอยและงานกำจัดมูลฝอย แต่กลับได้สวนคณะกรรมการกำหนดราคากลางที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เป็นการกระทำที่ไม่เที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ วรรคสอง อีกทั้งการได้สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกร้องที่ไม่ให้ความสำคัญกับมติของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง แต่มีการได้สวนในลักษณะกันบุคคลไว้เป็นพยานเพื่อนำสืบหักล้างพยานเอกสาร ขัดกับหลักกฎหมายลักษณะพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ที่ห้ามนำสืบพยานบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสาร และการกันบุคคลเป็นพยานมีลักษณะการกันตัวการ คือ คณะกรรมการควบคุมการชั่งน้ำหนักขยะมูลฝอย ไม่ให้ต้องรับผิดชอบที่คณะกรรมการชุดนี้มีการรายงานการชั่งน้ำหนักขยะอันเป็นเท็จ ซึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความผิดขึ้นอยู่กับพยานเอกสารที่เจ้าหน้าที่รัฐจัดทำขึ้นเป็นสำคัญ ไม่มีความจำเป็นต้องกันบุคคลไว้เป็นพยาน ผลจากการกันบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพยานทำให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางจำนวน ๑๑ คน มีเพียง ๒ คนเท่านั้นที่ผู้ถูกร้องชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมและผู้ร้อง จึงไม่เป็นธรรมและเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากการที่ผู้ถูกร้องมีมติชี้มูลความผิดทางอาญาและทางวินัยแก่ผู้ร้องตามรายงานและสำนวนการได้สวนข้อเท็จจริงคดีดังกล่าว ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายอื่นตามประกาศผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ (๘)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ขอให้เพิกถอนรายงานและสำนวนการได้สวนข้อเท็จจริง คดีหมายเลขดำที่ ๘๒-๑-๐๗๗/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๐๘๗-๑-๕๐/๒๕๖๔ ของผู้ถูกร้องที่ส่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงและดำเนินคดีอาญาเฉพาะผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้นั้นเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพจากการที่ผู้ถูกร้องมีมติชี้มูลความผิดทางอาญาและความผิดทางวินัยแก่ผู้ร้องตามรายงานและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง คดีหมายเลขดำที่ ๘๒-๑-๐๗๗/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๐๔๗-๑-๕๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่ได้ไต่สวนหรือสอบสวน

- ๔ -

คณะกรรมการพิจารณาข้อกำหนดงานสำหรับกรให้เอกชนจัดการมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดปริมาณงานเก็บขยะมูลฝอยและงานกำจัดมูลฝอย แต่กลับไต่สวนหรือสอบสวนผู้ร้องซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางที่ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว และเป็นการไต่สวนในลักษณะกันบุคคลไว้เป็นพยานเพื่อนำสืบหักล้างพยานเอกสารที่ขัดหลักกฎหมายลักษณะพยาน การกระทำของผู้ถูกร้องดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากมีผลกระทบหรือละเมิดต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล มีกฎหมายให้บุคคลนั้นสามารถใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้อยู่แล้ว เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๔)

(นายทวิเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

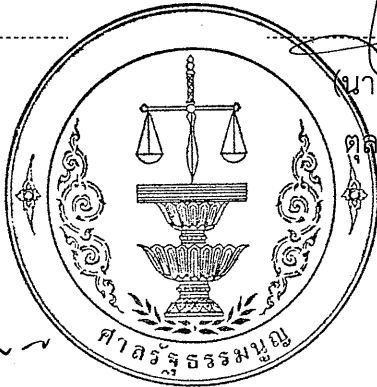
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนattel เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ